

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca végén a (Máriaffy-ház) bőve a lap szel-
lemi részét illető közlemények czimzandók.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt. v. 5 korona

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők
és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt.
Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyitlított cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

De mikor?

Valahányszor alkalma nyílik egyik-másik úgynevezett „illetékes tényezőnek”, arra, hogy a magyar kisiparnak a verseny ellen való védelmében nyilatkozzék, következetesen mindig azt halljuk tőlük, hogy minden törekvésük oda irányul, hogy a magyar ipar megóvassék a káros verseny ellen.

Emlékeztünk arra, hogy még a boldogult Baross Gábor komolyan tervezte a kereskedelmi és iparkamarák reformját épen abból a célból, hogy ezek erősebben teljesíthessék a magyar ipar kifejtésére és megvédésére irányuló feladataikat.

Mindez idő óta ma hallunk először arról, hogy az iparkamarák reorganizációja ismét napirendre kerül. Hogy mikor, arról természetesen most sem tud senki semmi bizonyosat mondani.

Ha Baross Gábor életének kedvez a szerencse, akkor ma tán ebben a kérdésben is tényekkel állanak szemben.

Az ő halála azonban ezt a fontos kérdést is hátravetette. Azóta egyik-másik miniszter vagy igazbarát hírében álló illetékes tényező csak ígéretet, csak biztatgat esetenként, hogy ekkor meg akkor fog történni valamelyes lépés. A kérdés pedig csak marad megoldatlannul, míg a veszedelem, mely a magyar kisiparosok helyzetét maholnap tarthatatlanná teszi — egyre növekedik.

Persze a jelen liberális kormány minden gondját a párt existenciájának biztosítása képezi. Ezt a tendenciát az illető körök nem is fogadják.

És ez legalább még szép dolog tőlük; az ösztönös magá egyike a szép eredmények.

Ez azonban mind nem elég arra, hogy vele a magyar ipart fenyegető veszedelmeket elhárítsuk.

Csak a napokban járt egy küldöttség Dániel báró kereskedelmi miniszternél. Ő kegyelmessége a deputációt kegyesen fogadta, s megígérte, hogy az ipartörvényt revizio alá veteti és a jogosulatlan verseny ellen megvédi.

Erdélyi Sándor igazságügyi miniszter, szintén tett ilyesféle nyilatkozatot a napokban Debreczenben a hol felpanasztották előtte a fegyenczipar káros terjeszkedését.

És ez a kegyelmes ur is a legnagyobb készséggel jelentette ki, hogy a fegyenczipar egy cseppet sem kedvez a kisiparnak s főleg manapság sokkal nagyobb elterjedést nyert, semhogy az ellen ne kellene valamit tenni.

Erdélyi Sándor tehát ismét csak az őszinte bevallásnál maradt és azt az ígéretet ismételte, melyet ő előtte és vele egyidőben is többen megtettek.

Ha tehát a magyar ipar haladásának útját az e fajta ígéretésekkel ki lehetne kövezni, akkor aligha panaszkodhatnának a magyar iparosok a helyzetük romlására és az iparukat fenyegető illetéktelen verseny miatt. De a dolog nem így áll.

Mig ugyanis az illetékes tényezők a legkészségebben ígéretnek védelmet a kisiparnak, eddig azt kell tapasztalunk, hogy részben a külföldi áruk beözönlése, részben pedig a fegyenczipar által támasztott merőben jogosulatlan verseny egészen leszorítja a kisiparosok árúit a hazai piacokról, s ezzel előidézi azt a legnagyobb bajt, mely ellen a magyar iparos osztály a maga erején nem képes megküzdeni.

Főleg a fegyenczipar az, melynek versenyre egyre veszedelmesebbé válik a kisiparra nézve. Ezt a tényt maguk az iparkamarák is gyakran felpanasztották arra hivatott tényezők előtt, de minden eddigi igyekezés eredménytelen maradt.

Ígéretet kaptak eleget, de komoly törekvést és sikerrel biztató komoly elhatározást mindeddig semmit,

Már pedig evidens dolog, hogy főleg a fegyenczipar tulterjeszkedése és jogtalan versenye ellen épen a kormányoknak kellene és lehetne a magyar kisipart megvédelmezni.

A fegyenczipar ipari foglalkoztatása egyenesen az igazságügyi kormány rendeleti körébe tartozik. Épen csak annyi kellene, hogy a régi rendelet vagy visszavonassék, vagy átalakíttassék olyképp, hogy a fegyencziparban előállított iparcikkelt ne legyenek a szabadverseny tárgyai s azok ne értékesíttessék a piacokon a hol alacsony áráikkal tényleg jogosulatlan versenyt támasztanak.

Legközelebről a fegyencziparról még külön is elmondjuk a nézetünket.

Megjegyzések.

Egy kormánypárti képviselő röpiratát olvasom. A röpirat egy osztrák katonatisztnek azzal a megjegyzésével kezdődik, hogy Magyarország törvényei két §-ra redukálhatók. Egyik § kimondja, hogy Magyarországon minden szabad, a másik pedig azt, hogy az első §-t nem okvetlenül szükséges megtartani. — Az illető kormánypárti képviselő azt a megjegyzést teszi erre a találó megjegyzésre, hogy az azt a szabad szellemet demonstrálja, a mely törvényeinket jellemzi és a mely a kivételben szükségképp ellenmondásokra vezet. Az igazság az, hogy az osztrák tisztnek teljesen igaza van. Csak hogy a mit mondott, más szavakkal sokkal korábban elmondotta a többiek közt Horánszky Nándor, a ki a mai aerát annak idején a „házugságok” rendszerének nevezte. Ennek a rendszernek az osztrák tiszt megjegyzése által jellemzett állapot természetes consequentiája.

Jellemző a magát szabadelvűnek nevező kormányrendszerre az, hogy a hatáskörök és közhivatások rendjének legegyszerűbb követelményeit sem tudja megvalósítani több, mint 20 éves uralkodása alatt. Legcsattanósabb bizonyítéka ennek a tanfelügyelői intézmény sokat változtatott helyzete. Most egy kormánypárti lap constatólja, hogy az újabb fizetés rendezési törvénnyel ez az intézmény ismét ferde helyzetbe jut, a mennyiben a díjosztályok kabalistikus összevisszasága mellett van reá eshetőség, hogy az ellenőrzés és felügyelet gyakorlására hivatott tanfelügyelő alacsonyabb díjostályba kerül, mint egy németé alá rendelt tanfelügyelő. És az ilyen abszurdumok előfordulnak a közélet más nyilvánulásaiban is. Ám mindez nem akadályozza a kormánypárti zsurnalisztikát abban, hogy a liberális rendszert, mint az állami consolidatio legjelentékenyebb tényezőjét ünneplje.

Komlósi Ferenc sokat emlegetett beszédének legérdekesebbik része az a kijelentés volt, hogy az ellenzék megfogalmazásának egyik elősegítője a néppárt és annak agitatioja volt. Meg kell adnunk, hogy ebben igaza van Komlósinak. A néppárti agitatio tényleg igen sok helyen megzavarta az ellenzéki polgároknak a multban tisztán kifejezett bizottság elnöke, sem a polliciteris arbitus tulajdonosa. Nélkülözve az egyetemes hatást, a népszerűséget és a felsőbbek kegyeit, meghalt szegényen, hogy egy jobb kor osztatlan bámulatában feltámadjon.

Nem minden alap nélkül czeltolt tehát Barabás Béla egy közbeszólásban arra az összeütközésre, mely a rideg közjogi „conservativizmus” eszméjének ma egymással verkedő hívei között nem sokára végbe fog menni.

Hogy ezt a kibékülést nemcsak tulheves ellenzéki phantasia látja, annak igazolására ismét egy kormánypárti lapra hivatkozunk. Előttünk fekszik ugyan egy kormánypárti lap cikke, a melyben épen Komlósi beszéde alkalmából, mely sajnálkozás nyert kifejezést a miatt, hogy az apát-képviselő ur a feltevésre, miképp a szabadelvűpártot a revizio követelése helyet foglalhat, — nem utasítja

tott vissza. Az illető kormánypárti lap részéről meglehetősen naiv dolog külföldben ez a sajnálkozás, mikor a szabadelvű párt soraiban helyet foglalnak. Bathiányi Tivadar gr., Győrffy Gyula és Zay Miklós gróf képviselők, a multban az egyházpolitikai ellenzék legagilisabb tagjai, a kik ott léte elég érthetően megmagyarázza a visszautasítás elmaradtát.

Tagadhatatlanul érdekes olvasmány az u. n. független kormánypárti sajtó egyik másik organuma. A ma kezünkbe került ilyen lapok mindenike pl. végig ver egy kicsit a kormányon. Egyik a liberalis szellem zavarodásáért aggódik, másik a választási corruptions panaszolga, a harmadik a hatalmi visszaélések eddig nem tapasztalt fokát emlegeti. Vajjon véletlen volna-e a kormánypárti oppositio e találkozása, vagy pedig rendszer van benne, mint a Hamlet örültségében?

Legyen külföldben bármint, az bizonyos, hogy az efféle önállósági megnyilatkozások egy cseppet sem emelik azoknak a vehemens támadásoknak értékét, a melyekben ugyan

lamit ténne. Így került napirendre az erdélyi koadjutorság. Megtartották a bécsi nuncziaturán a processus informativust (két tanu kihallgatását a jelöltnek életéről, viselkedéséről s a püspöki székre való alkalmatosságáról), de Majláth tudtán kívül, mert a kormány kész tények elé akarta állítani Majláth grófot. A processus informativust követő napon a püspökkandidátusnak le kellett volna tennie a professio fideit, ez azonban mindeddig nem történt meg.

Ezeket beszélte a kulisszák mögött s hogy a szenáció teljes legyen, az „Alkotmány” tegnap megírta, hogy Majláth Gusztáv gróf a fővárosba érkezett s Wlassics miniszternek kerekén kijelentette, hogy nem fogadja el az erdélyi koadjutorságot.

A miniszter minden kapacitálása hájtórést szenvedett a komáromi adminisztrátor ur szilárd elhatározásán s így teljesen meghiusult az a számítási, hogy bevégzett tényekkel elűzni sikerül Majláth grófot a megyéspüspökségtől, a melyhez az Ivánkovics-féle junktim értelmében joga volt. Az „Alkotmány” még azt is tudja, hogy a midőn a bécsi nuncziaturán a processus informativus végbement, ő felsége már aláírta a kinevezési okmányt, mely Majláthot erdélyi segédpüspökké nevezi ki s hogy Jósika Samu báró, ő felsége személye körüli miniszter, midőn a csinyről értesült, ott hagyta hivatalát s most Bánffyknak kell utaznia Bécs és Budapest között, „helyettesíteni.”

E hírekkal szemben mit tett eddig a félhivatalos csafozó apparátus? A Pester Lloyd megírta, hogy Majláthot nem utódlási joggal terjesztették föl. A Bud. Tud. tegnap egy szűkszavú, de annál idegesebb kommunikációban támad az „Alkotmány”-nak és valótlanságnak nevezi azt, hogy Majláthot cum jure successione terjesztették volna föl. A többi állításokról pedig hallgat. Nem csafolja tehát, elismeri azt, hogy a processus informativust csakugyan Majláth tudta nélkül tartották meg. Elismeri hallgatásával, hogy Majláth gróf csakugyan ott járt Wlassics miniszternél s kijelentette, hogy nem fogadja el az erdélyi koadjutorságot. Ez nem csafoolta meg a Jósika személyéről szóló híreket sem.

Ez a hisztorikum s ezek után feszült érdeklődéssel várja mindenki ez ügy további fejleményeit. Mindenki azt kéri, vajjon megmaradhat-e állásában Wlassics Gyula vallás és közoktatásiügyi miniszter, ha e hírek igazak. Az illető bécsi körökben azonban máris megalkották véleményüket arról a kormányról, melynek politikájában ilyen furfangok szerepelnek.

Hogy a kormány nem szívesen látja Majláthot a püspöki széken, akár csak egy jelenleg még életben levő nagybuzgalmú főpásztor utódjaként is, igen érthető s mint mondják, Wlassics miniszter úgy nyilatkozott volna, hogy Majláth majd akkor lesz püspök, ha „jól viseli magát”, vagyis ha felhagy néppártiságával. Mert ezt kívánja a kormány minden püspökjelöltől, a mint azt a Pester Lloyd nemrég, Bánffytól ellett cinizmussal ki is írta.

De ha ez így van, ha a kormány csakugyan a maga kreaturát kívánja a püspöki székekre ültetni, ha a kormány a püspöki méltóságokat amolyan egyházi főispánságok-

nak tekinti, ha a kormány a püspökségeket is baksis gyanánt osztogatja kiérdemesült Fejblóntó Bálintoknak, akár csak valami közjegyzőséget s ha az a püspökség csak Gessler kalapja legyen Magyarországon, mekkora foka kell akkor a hipokrizisnek ahhoz, hogy ezek után azt kívánják a katolikuskótlól, hogy politikai dolgokban a püspökök magatartását kövessék? Minő jogezimen akarnak bennünket megtanítani a püspöki tekintély tisztelére, ha a kormány a maga pártembeivel akarja megtölteni a püspöki székeket s ha nem jámborság, egyháziás szellem és tudomány, hanem a politikai „gutgesinntség” adja meg a kvalifikációt a főpásztori állásra?

Chimay herceg válópöre.

Mint tegnap már táviratilag említettük, a Rigó Jancsijáról híres Chimay hercegnő ellen a férje által megindított válópör tárgyalását a charlerói törvényszék alatt tegnapelőtt kezdték meg.

Főleg Párizsban nagy érdeklődéssel néznek a per elé, amely minden valószínűség szerint, hemzsegni fog a fölöttébb pikáns részletektől. Bizonyos részletektől, a hercegnő s a czigány viszonyát megvilágító (sőt megmagyarázó) fölöttébb siklamós részletektől Charleroi bírái is félnek és ez okból kétség-telen, engedni fognak az ügyvédek ama kérésének, hogy a tárgyalás zárt ajtók mögött tartassék.

Mig tárgyalásra kerülne a dolog, Páris már előzetesen mulat a Chimay hercegnő és a czigány rováására. A jövő héten, a „Menues Plaisirs”-színházban, — a melyet Chirac ur, a Theatre Realistának csak nem rég börtönből szabadult igazgatója bérelt ki, különlegesen színházi előadások” céljából, Amour et Trizane czimmel, a hercegnő és szerelme kalandját tárgyaló három felvonásos „revü” kerül színre, a melynek nem egy jelenete B. pesten játszik... Ezt a „szimulvót”, a melyet kétségkívül egész Páris meg akar majd nézni, „Az élvező asszonyok” czimű komédia követ, a melynek drámai anekdotája ugyan csak nem más, mint a szegény Chimay hercegnő története.

Egyébként a hercegi pár válópörében a charlerói-i törvényszék már megkezdte késtőlőését. A procedúra az, hogy a tárgyalást, az egész törvényszék előtti tárgyalását, az elnök előtt történő kibékülési kísérlet előzi meg. Ez a kibékülési kísérlet az elnök előtt meddő maradván (és majdnem mindig meddő szokott maradni) a törvényszék előtt ismétlődik s a bírák már csak akkor bocsátkoznak magának a válásnak érdmleges tárgyalásába a mikor a kibékülési kísérletek elnök előtt is és a törvényszék előtt is, hiábavalóknak bizonyultak.

A első és az elnök színe előtt tartandó kibéküléssel, Chimay hercegnő természetesen nem jelent meg, a mi már a ki nem békülés szándékát mutatja. Csak a herceg volt látható Charleroi-ban. A törvényszék előtt történendő kibékülés kedden fog megtörténni. — Azaz, hogy csak meg lesz próbálva. Mert Chimay hercegnő minden kétséget kizárólag ezuttal sem fog megjelenni és Charleroi-ban újra csak egyedül a herceg lesz látható.

A kibékülési kísérlet tehát elnök és törvényszék színe előtt meddőnek bizonyulván, e hónap 19-én túl a charlerói-i törvényszék az elválás érdmleges és részletes tárgyalásába fog bocsátkozni. Erre már a hercegnő is megjelenik és megjelenik Rigó János czigány is, mert ő tanúnak van be rendelve!

Rögtön a tárgyalás megkezdésekor az ügyfelek ügyvédei a „zárt ajtók” sztskását fogják hangoztatni. És a törvényszék el is fogja rendelni, hogy az ajtók bezárassanak. Mert ebben az esetben igazán nem lehet másképp tenni.

Charleroi, jan. 19.

A Chimay hercegi pár válópörének tárgyalását ma kezdték meg. Chimay herceg nagybátyja, Chimay Alfonz herceg és ügyvéde kíséretében személyesen jelent meg a tárgyaláson. A hercegnő nem jelent meg, csupán jogi képviselője, Allain párisi ügyvéd.

Mindjárt a tárgyalás elején az államügyész azt a kívánságát terjesztette elő, hogy a tárgyalás zárt ajtók mögött történjék.

Az elnök helyt adott az államügyész kívánságának, mire a megjelent nagyszámú hallgatósságot a tárgyalási terem elhagyására szólították fel.

Delacroix Chimay herceg egyik ügyvéde azt követelte, hogy a bíróság a hercegnő vallomási alapján mondja ki a diplanó válást és indítványba hozta, hogy a hercegnőt marasztalják a 75,000 frank évenkénti gyermek tartásdíjban.

A panaszos késznek nyilatkozik a hercegnőre nézve 22 terhelt esetet tanuk által bebizonyítani és ha akarná, még négy szeran nyiesetet is bizonyíthatna. Delacroix ama reményének ad kifejezést, hogy a bíróság a gyermekek és a herceg becsülete érdekében lemond a tanuk általi bizonylatról.

Egy főur hazafisága.

Az osztrák uralom a 30-as években mindenképen szerette volna Erdélyt kérekeparítani, hogy ezt bekebelezze Ausztriába. Ez esetben Magyarország politikai harapófog torkába került volna. melyet napnyugat felől Erdélyből szorongattak volna. De őrt állott az erdélyi magyar szabadság felett Bethlen János gróf. Egy igen eszes, tanult, népszerű, gazdag főur.

Azonban az osztrák egy szemképrázató tervet gondolt ki. Leküldötte estei Ferdinánd főherceget Kolozsvárra, hogy ott tartson ragyogó udvart, pompás vendégségetek, hálózson körül minden befolyásos embert, ígérjen nagy hivatalokat, előkelő érmeket, gyémántos rendjeleket. Remélték, hogy ebbe a fényes farkasverembe majd csak behull az erdélyi szabadság.

Estei Ferdinánd főherceg csakugyan le is ment Kolozsvárra s megkezdte a hívek toborzását. A kilátások kecsesgetők valának, mert éhes kutya mindig akad a konczra. Az urak és asszonyok el voltak ragadtava a főherceg előkezeségével, nyájassága és szeretetreméltó leereszkedése által.

A főhercegi palota mindig nyitva állott nappal nagy ebédekre, este mulatságokra, tánczra, játékra. Az erdélyi urak csak úgy dongták a palotát, mint a darazsok a lépesmézet. Nem akarták észre venni, hogy voltaképen nem méz, a mit nekik feltálatnak, ha-

nem csak lép. — Arra való, hogy beléragadjanak.

Csak egyedül Bethlen János gróf volt tartzkodó. Őt nem ingatta meg a nyájaskodás és nem ejtette mámorba a draga bor. Szeme sem vakult meg a rag

Nem rossz.

Talán klasszikus tanut akartirni a jeles törvényhozó?

Kolozsvári bérkocsi állomások helypénze. A bérkocsi állomások helypénzének felmérésére a számvevő-i javaslatot a városi szakosztály Polcz Rezső biz. tag indítványára a napirendről levenni és az eddigi gyakorlatot fenntartani javasolja, egyidejűleg a tanácsot a bérkocsi szabályrendelet revíziójára utasítja s különösen a figyelmet felhívja: a bérkocsik megszüntetése, a bérkocsik jó és tisztességes állapotban tartása, a bérkocsisok egyforma egyszerű egyenruhájának megállapítására, melylyel szemben a bérkocsik számát meghatározni és ezzel a megélhetést lehetővé tenni javasolja. Ugyisint ezen ipar gyakorlati bizonysági letétele és felmondási idő kikötése is követendő lesz.

A kolozsvári városi szakosztály a polgári iskola csatornázási és vízvezetési beépítésére vonatkozó árjegyzék alapján a szakosztály Clauser Adolf ajánlatát 3 évi felmérés elvégzése mellett, mint legelőször ajánlatot ajánlja elfogadásra.

Kolozsvári állat és kirakó vásárok időtartamát a városi szakosztály az eddigi gyakorlat szerint ajánlja a képviselő testületnek megállapítani. Mivel az idegenek se lejtes árúikkal a helyi piacot nagyon elárasztják, ezen javaslat úgy a fogyasztó közönség, mint a helybeli adó fizető iparosoknak feleltet káros.

A kolozsvármegyei takarékpénztár részvénytársaság 5 frt. 50 c. é. frt. küldött hozamát a 48—49-iki öreg honvédek segélyezésére. Hálása köszönetem nyilvánítása mellett, egyszerűsített azon kéressel fordulok a többi hasonló társulatok igazgatóságaihoz is, hogy jótékony célra szánt adományait kiosztásakor ne feledkezzenek meg az inséggel küzdő, beteges, elagott honvédekről! Szabó Sámuel honvéd egyetemi elnök.

Közügy. A kolozsvári kaszinó ez évi rendes közgyűlését f. é. január hó 31-én délután 4^{1/2} órakor tartja meg.

Széki oklevél. Szádeczky Lajos, kolozsvári egyetemi tanár farsadhatatlan buvárkodása nyomán egy történelmi szempontból nagy értékű könyvet hagyta el a napisajtónak. A széki oklevél V. kötetét, mely 1296—1603-ig a Székelyföldön feltalált okiratokat tartalmazza. A mű előszavában röviden, érdekesen beszámol a jeles tanár a munkásságáról, a melyet a kutatás körül kimerítően, a jeles munkát gondosan összeállított tárgymutató rekeszt ki.

Ovoda ügy. A városi szakosztály tárgyalta öv. Albert Károlyné nyugdíj nélküli, szegénységben maradt városi tornatanár özvegyének kérését. A tanárnő ugyanis férje halála után nagy szorgalommal tanulta az óvodai tanfolyamot, erről vizsgát is tett s most állásra törekszik, hogy az árvaának kenyeret adjon. A szakosztály az iskolásközhöz áttenni javasolta kérését, hogy a pap utcai városi ovodánál az tekintetbe véssék. Jó volna, ha ideiglenesen Monostoron rendeltetne be a városi ovodát s ott alkalmazná. E városrészben égető szükség van óvodára.

Veszedelmes huszár bravúr című ujdonságunkba, mely ez év jan. 8-án jelent meg, sajnálatos sajtóhiba csuszott be, amelyben a hírt tizenötödik sorának a kezdetén a kéziratanban levő bátorság szó helyett, a szedő gondatlansága folytán butaság jelent meg. Helyesen a kérdéses passzus a kéziratan szerint így hangzik: „A bravours huszár szótól eltekintve a bátorságát, ha véletlenül arra nem lovagol egyik főhadnagy bajtársa, ki inasával együtt kiszabadította a hadnagyt.”

Kötők. A kolozsvári hölgyek házberegyelő fillér egyetemi oklevélét Horvitz Sámuel egyetemi alaptitkárnak a péntekre, f. hó 22-ére hirdették közzétételét, közzétételét körülményei miatt folyó hó 25-én hétfőn fogja megtartani belkőzp-utcai lakásán, — melyre az egyetemes tagjait s a szíves érdeklődőket bizsiettel meghívja. Kolozsvárt 1897 január 20-án. Albach Géza elnök, Hadházi Sándor titkár.

Ipartestületi gyűlés. A kolozsvári ipartestület évi rendes közgyűlését folyó évi január hó 24-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a városi ház gyűlési termében tartja meg, melyre a tagokat tisztelettel meghívom. A közgyűlésen szavazati joggal a szabályrendelet 12. §-a értelmében csak azon tagok bírnak, a kik tagdíj hátralékban nincsenek. Felhívom a t. tagokat, hogy a múltévi tagdíj hátralékait a közgyűlési fizetési kérelemmel, mert elhunytak a szab. rendelet 10. §-a értelmében az 1884. évi XVII-k. t. c. 138. §-a alapján közigazgatási uton fog behajtani. Tárgysorozat. 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztárnoki jelentés a múlt évi pénztári forgalomról. 4. Számvizsgáló jelentése. 5. Az 1897. költségvetés tárgyalása. 6. Indítványok. Figyelemre: Eszelges indítványok az alapszabályok 12-ik §-a értelmében 20 tag aláírásával a közgyűlés előtt 4 nappal az elnökhöz adandók be. Kolozsvárt, 1897. jan. hó 12-én. Reményik Károly, elnök.

Köszönetnyilvánítás. A kolozsvári íz. ügyelet elnöksége ezúton köszönetet mond mindazoknak, kik a f. hó 16-án tartott kötető szép sikerrel megjelenségükkel vagy felajánlásukkal előmozdították. Köszönetet mond továbbá a nemes emberbarátoknak, kik az együletnek közlelőből következő adományokat juttattak: Smiel Dávidné urnó által egy vascsora alkalmával vendégeitől 10 frt., Brunner Samuél urnó által ugyanilyen alkalomból 3 frt. 20 kr., Szegő Ede urtól 5 frt., és egy magát megnevezni nem akaró urtól 20 forint.

Nyilvános szamádas és hálás köszönet. A m. kir. belügyminiszter ur által engedélyezett országos könyvtáradomány gyűjtéséből a magyarokere ki. ev. reform templom építésére 1227 frt. 82 kr. gyűlt be. Fogadják, hogy a belügyminiszter 6 exzellenziája, ki tekintetbe véve egyháznak roppant szegénységét a könyvtáradomány gyűjtését engedélyezte, mint azok, kinek filléreiből gyűlt össze e szép pénzösszeg, a magam és egyházam leg-halászból köszönetét. Magyarokereken 1897 jan. 18-án Barabás Árpád ev. ref. lelkész.

Helyreigazítás. Lapunk tegnapi számának 3-ik oldalán a 3-ik hasábnak első sorában — a Jogászok című cikkben — egy értelemzavaró sajtó hiba csuszott be tévedésből. Az említett helyen u. i. „rendező” helyett „rendőrség”-et szedtek, a mely hibát az érthetőség kedvéért ezennel kiigazítottuk.

Gyászhiresh. Idősb Szongott Gergely Beszterezén meghalt. — Máthé Béla közg. joggyakornok Sz-Kossárdon elhunyt.

Szegyelje magát a Kronstädter Allgemeine Pensions Anstalt in Kronstadt, a mely germanizáló testület magyar tagjainak is nemcsak német leveleket küldözget, — hanem Kolozsvárt is következetesen Klausenburgnak írja s zokon veszi a magyar tagoktól s mortifikálja ezeket és a fizetések köteles teljesítésével késlekedik, ha magyar tagok, a midőn tagsági illetéktől ügyben hozzájuk fordulnak, „Brassót” innak Kronstadt helyett, E germanizáló társaság szegyelje magát.

Kasics és Podmaniczky. Október hónap közepén Podmaniczky Frigyes báró és Kasics Péter szemben állottak egymással a büntető járásbíró előtt. Amaz vádlottként, ez panaszosként szerepelt. Az ügyre pedig az szolgáltat okot, hogy Podmaniczky báró Kasicsot „bravó”-nak nevezte a liberális klubban azért, mert Kasics Podmaniczkynek megküldötte azt a nyomtatványt, melyet az már előzőleg pamfletnek nevezett. Kasics rágalmaival és becsütlésével vádolta az öreg urat, de a járásbírósgát csak becsütlésért és vétségben találta vétkesnek s ezért Podmaniczkyt 100 forintnyi pénzbüntetésre ítélte. A vádlott megnyugodott az ítéletben, rögtön le is fizette a reá rótt összeget, de Kasics fellebbezett s így került az ügy a királyi ítélőtáblához, a melynek II. büntető tanácsa, Halmágyi Sándor bíró előadása alapján tegnapi tárgyalta az ügyet. A tábla az összes iratokat rendélyenileg vizsgálta és az eljárási bírósnak, azzal a megjegyzéssel, hogy kérje a képviselő háztól — Podmaniczky azóta képviselő lett — a vádlott mentelmi jogának felfüggesztését.

Orth János el. Szt.-Gallenből írják a „Frankfurter Ztg”-nak a következő szenzációs hírt. A mióta megállapították hogy a szt.-galleni bank és Orth János örökösei közt fölmerült differenciák végképen kiegyenlítettessen, váratlanul oly hírt érkezett, a mely az elutasító fél joga mellett áll. szik szólni. A San Franciscoban megjelenő „Volksfreund” egy Stengle Mátyás nevű bécsi születésű emberről tesz említést, a ki azt állítja, hogy még 1895. nyarán János főherceget egy buenos-ayresi színházban látta és beszél is vele. A főherceg már akkor letette az Orth János nevet és a Sterrin nevet vette föl. Ugyan hírek már gyakran

H I R D E T É S E K.

Sz. 2924—1896.

54. (2—3)

Árlejtési hirdetmény.

Vallás- és közoktatásügyi m. kir. Minister ur Ó Nagyméltósága 1896. évi július hó 15-éről 12.259. sz. a. kelt rendeletével a csucsa állami elemi iskolához helyreállításának költségeire 720 frt 21 krt engedélyezvén, annak kiviteltére a folyó 1897. évi február hó 6-ik napja délelőtti 11 órájáig terjedő árlejtési pályázatot hirdetnek.

Pályázni kívánók ez iránti ajánlataikat a szabályszerű 5% bánatpénzzel ellátva, — melyet az elfogadott pályázó 10%-ra lesz köteles kiegészíteni, — zárt levélben alólírtához adják be, hol a helyreállításra vonatkozó műszaki iratok megtekinthetők lesznek.

Kolozsvárt, 1897. évi január hó 19-én.

Kozma Ferencz,
kir. tanácsos, Kolozsmegye kir. tanfelügyelője.

ÉPÍTÉS-VÁLLALATI ÜZLETÉT

ÉS

MŰSZAKI IRODÁJÁT

a nagybecsült építető közönség szíves figyelmébe ajánlja

KONCZ ERNŐ

építés-vállalkozó,

Kolozsvárt, Nagy-utca 48. sz. alatt.

Elvállal:

földmunkát, a magas vízi- és beton-építkezések minden-
nemű munkálatainak tervszerű kivitelt, ugyancsak ezen
munkanemek műszaki tervezését — a jelen kor magasabb
igényeinek megfelelően — pontosan és a legszobi-
dabb árak mellett. 57. (1—6)

Belközép-utca 4. szám.

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy
Budapesten egy nagy

CSÓDTÖMEGET

— vettünk —

és az által képesek vagyunk

egy utazó bundát, minnek ára azelőtt 45 frt volt, most	30 frt,
„ férfi téli kabátot, „ „ „ 16 „ „ „ 8 „	
„ „ öltönyt, „ „ „ 20 „ „ „ 10 „	
„ „ „ „ „ „ „ 8 „ „ „ 5 „	
„ gummi köpenyget, „ „ „ 24 „ „ „ 12 „	
„ reggeli kabát, „ „ „ 14 „ „ „ 7 „	
„ Szövetek méterenként „ „ „ 3-5 „ „ „ 1-4 „	
„ Nadrágot „ „ „ 6 „ „ „ 3 „	
„ Divatos női szőrmegallért „ „ „ 30 „ „ „ 15 „	
„ Kalapot és sapkát „ „ „ 2-5 „ „ „ 1-3 „	
„ Nyakkendőt „ „ „ 1 „ „ „ 50 kr.	
„ Divatos tizlindert „ „ „ 8 „ „ „ 4 frt.	

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri

Ransburg F. és Fia.

53. (3—6)

Belközép-utca 4. szám.

FIUMEBŐL

OLCSÓ KÁVÉ BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS

elvámlva és bérmentve az összes posta-
állomásokra.

Santos természetes közepes szemű	1 kiló	1.45,	5 kiló	7.25
Rio lávé „ zöld, tisztított finom	1 „	1.55,	5 „	7.75
Salvadore közepes szemű, igen jó	1 „	1.65,	5 „	8.25
Nyugatindiai finom, egyenlő szemű sötét	1 „	1.75,	5 „	8.75
Guatemala finom, igen szép	1 „	1.78,	5 „	8.90
Jamaika kiváló finom faj, igen jó ízű	1 „	1.85,	5 „	9.25
Portorico finom, közepes szemű	1 „	1.90,	5 „	9.50
„ kiváló finom, nagyszemű	1 „	2- „	5 „	10- „
Ceylon nagyon finom, igen szép, erős	1 „	1.95,	5 „	9.75
Kék java egész nagyszemű, különlegesség	1 „	2.10,	5 „	10.50
Cuba apró szemű, finom	1 „	1.85,	5 „	9.25
„ közepes szemű, finomabb	1 „	1.95,	5 „	9.75
„ egész nagy szemű, legfinomabb	1 „	2.10,	5 „	10.00
Arany java valódi, nagy szemű	1 „	1.90,	5 „	9.50
Mocca, valódi arabiai, zamatos	1 „	1.95,	5 „	9.75
Gyöngy nagyon szép, igen finom faj	1 „	1.95,	5 „	9.75
„ nagy szemű, kiv. fin., különlegesség	1 „	2.08,	5 „	10.40
Narancs vagy citrom	1 „	5 „	5 „	1.60

utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett.

A kávéfajok vegyesen is rendelhetők, de 5 kilónál kevesebb nem küldhető.
Rendelmenyeknél pontos címet és az utolsó posta megje-
lölését kérem. 40. (2—20)

GÁL JÁNOS, FIUME.

MEGHÍVÁS.

A székely-udvarhelyi „Székely-egylet első
takarékpénztár részvénytársaság“

1897. évi rendes közgyűlést

február hó 28-án délelőtt 10 órakor

saját helyiségében tartja meg.

52. (3—3)

Tárgysorozat:

- 1.) Az igazgatóság előterjesztése, kapcsolatban a felügyelő-
bizottság jelentésével, az 1896. évi zárszámadások meg-
vizsgálása tárgyában. Ezek alapján a mérleg megállá-
pítása és a nyereség felosztására vonatkozó igazgatósági
javaslat tárgyalása és a felmentés megadása.
- 2.) A fizetések 3 évre való megállapítása.
- 3.) Igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok megválasztása.
- 4.) Szabályszerű indítványok tárgyalása.

Ezen közgyűlésre a részvényeseket tisztelettel meghívja
Székely-Udvarhely, 1897. évi január hó 13-án.

Az igazgatóság.

FIGYELMEZTETÉS. Alapsz. 40. §. Az igazgatóság egy 3
tagu bizottságot küld ki, mely a gyűlés előtt legalább 2 nappal a je-
lentkezők jogosultságát bírálja meg, a részvényeket letétbe veszi és a
közgyűlés után kiadja és ennek határozata ellen a közgyűléshez van csak
folyamodásnak helye. A gyűlés előtt való nap esti 6 órakor záródik a
jogosultak birálata és jelentkezése.

A n. é. közönség b. figyelmét felhívom azon körülményre,
hogy az erdélyi részekben jó hírnévre örvendő és a kor
igényei szerint fokozatosan fejlődő

LYCEUM-NYOMDÁT

Kolozsvárt, bel- és kültorda-utca sarkán

egészen új betűkkel s a legfinomabb accidenziákhoz szük-
séges modern díszítményekkel szereltem fel, s így azon
helyzetben vagyok, hogy a legzölésesebb béli meghívókat, táncz-
rendeket, eljegyzési- és menyegzői meghívó kártyákat, névjegyeket
készíthetem.

Nagy súlyt fektetek a tudományos könyvek, folyóiratok nyo-
mására, s hogy az illusztrált művek és folyóiratok szép és tiszta
nyomása által a főváros nyomdájának ilyenmű kiadványaival lépést
tarthassak

ÚJ GYORSSAJTÓT

szereztem be s állítottam fel nyomdában.

Mint szakember, ki a nyomdászatot tanultam, s azt nem mel-
lékkeset képen üzem, oda törekszem, hogy a legutányosabb árak
mellett tiszta és kifogástalan munkát szolgáltatassak a n. é. közön-
ség rendelkezésére.

Teljes tisztelettel
GOMBOS FERENCZ,
a Lyceum-nyomda tulajdonosa.

835. (18—25)

Vidéki megrendeléseket azonnal foga-
natosítok.

ALAPÍTOTT 1866.

MATUTSEK JÓZSEF
férfi-, női- és gyermek cipész-üzlete
Kolozsvárt, főter 32. sz. alatt.

Megrendelések beküldött mérték vagy lábbeli-minta után a legjobb
anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

28. (65—x)

Nyomatott Magyar Mihály nyomdájában Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám alatt.

FÜTÉSRE LEGJOBB TŰZIFA.

Két éves száraz, hántott és hántatlan

TÖLGY TŰZIFA

10.000 kg. kocsirakományonként kapható

a rettegi vasút-állomáson

(Deés mellett)

kocsirakományonként 31 frtért.

Egy kocsirakomány fuvarja Kolozsvárig 14 frt

Értekezhetni:

Nik Ferencznel Deésen.